

aby porušené zdraví aspoň částečně bylo poškozenému vráceno; ba duševní činnost jeho bytosti byla i při bezvědomí poškozeného uvedena do takové míry nemocného stavu, že se podle zjištění objevila u poškozeného duševní porucha. Příčilo by se zásadě o povinnosti škůdce k náhradě způsobené škody, kdyby poškozený za všechnu tuto imateriální újmu, kterou podstata jeho bytosti těžce trpěla, nedostal přiměřené odškodné jen proto, že úraz byl dokonce tak těžký, že zbavil poškozeného úplně vědomí, tedy i funkce, která člověku zprostředkuje spojení ostatního světa s ním právě jako s živou lidskou bytostí. Vždyť i znalec prof. Dr. B. označil jeho stav za »bolesti z úrazu« a dobu asi 6 týdnů, co je žalobce nevnímal, za dobu nejbolestivější. Je-li v teorii i judikatuře uznávána za důvod poskytnutí bolestného potřeby umožnění poškozenému, aby si opatřil příjemnosti, jež mu vyváží vytrpěné útrapy, je tato potřeba zajisté plně odůvodněna v souzeném případě, v němž poškozený uvržený do bezvědomí byl po dobu trvání tohoto stavu v oboru tělesné i duševní činnosti své bytosti úplně vyřazen z toho, aby zařídil svůj život podle své vůle a podle možnosti zdravého člověka. Lze tudíž právem uznati, že jde o jeden z nejtěžších způsobů porušení zdraví a tělesné integrity a že poškozený, třeba v bezvědomí neprocítil útrapy, jež jeho bytost vytrpěla, má za ně nárok na přiměřenou náhradu. Jsou-li pak bolesti, které poškozený skutečně procítil, v pravidelných případech velmi vhodným měřítkem intenzity porušení zdraví a s ním spojených následků v bytosti poškozeného a dle toho též přiměřeným měřítkem ekvivalentu, který se má za to dáti poškozenému jako náhrada, byla pro ten případ, o jaký tu jde, správně volena za takové měřítko předpokládaná intenzita bolestí, jejichž podklad a příčinu, totiž útrapy tělesné i duševní bytost poškozeného ve skutečnosti prodělala i ve stavu bezvědomí. Je sice určité ulehčení těchto útrap bytosti poškozeného v tom, že je poškozený neprocítil; toto ulehčení je však vyváženo přiměřeným snížením náhrady, jež by jinak odpovídala plné újmě, jaká se zračí v objektivní tíži následků takového úrazu, jenž měl v zápětí až stav bezvědomí poškozeného, na což nejvyšší soud při posuzování přiměřenosti bolestného klade zvláště důraz. Proto má za to, že odvolací soud právem potvrdil názor soudu prvé stolice, že je přiměřená přiznaná výše bolestného. Znalecký posudek, který udal intenzitu bolestí, kdyby byly procítěny, na 60—70%, byl nižším soudům jen průvodním prostředkem; na něj však nemusil býti brán zřetel dokonce do té míry, že by se mělo uznati na 65% jakožto průměr; jejich volnému (§ 273 c. ř. s.) právnímu posouzení přiměřenosti bolestného ve výši odpovídající 70% základu přisvědčuje i nejvyšší soud.

Čís. 16517.

Podle §§ 331 a dalších ex. ř. lze vésti exekuci zabavením a vnučenou správou dražebních a užívacích práv kupitele nemovitosti, který se ujal držby knihovně mu ještě nepřipsané nemovitosti, hospodaří na ní a bere z ní bez omezení na svou osobní potřebu užítky.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1937, R I 1272/37.)

Vymáhající věřitel navrhl povolení exekuce zabavením a vnučenou správou držebních a užívacích práv, příslušících povinným podle tržové smlouvy z 10. listopadu 1924 a jejího dodatku z 25. dubna 1925 na prodaných pozemkových dílcích, zapsaných dříve ve vložce č. 1414 zemských desk a nyní ve vložce č. 764 a 696 pozemkové knihy M. L., a to v rozměru úhrnem 11.266 m². Soud první stolice vyhověl návrhu. Rekursní soud zamítl exekuční návrh.

Nejvyšší soud obnovil usnesení soudu první stolice.

Důvody :

Rekursní soud změnil částečně obě usnesení prvního soudu, zamítl návrh vymáhající věřitelky na zaplacení a vnučenou správu držebních a užívacích práv, příslušících povinným podle kupní smlouvy ze dne 10. listopadu 1924 a doplňku k ní ze dne 25. dubna 1929 na prodaných pozemkových dílech, poněvadž prý na užívací práva povinných jest jakákoliv exekuce nepřípustná, ježto ani toto právo, ani jeho jednotlivá oprávnění nemohou býti hledíc na ustanovení § 507 obč. zák. na jiného převedena a jen oprávněný sám může věci, a to jen pro svou osobu užívati, a poněvadž prý držební práva povinných na nemovitostech, které jsou dosud v knihovním vlastnictví jiného, nemohou býti zasažena exekucí jako majetková práva ve smyslu § 331 ex. ř. Tento názor je mylný. Jde o práva povinných prýstíc z toho, že koupili od kláštera t-ského nemovitosti, že je mají v držbě, hospodaří na nich a berou z nich užítky, a je tedy jasné, že to není pouhé užívání omezené na osobní potřebu povinných podle § 504 obč. zák., nýbrž že jsou to práva povinných podle §§ 329, 330 obč. zák., neomezená na jejich osobní potřebu. Na takováto práva lze vésti exekuci zabavením a vnučenou správou podle §§ 331 a násl. ex. ř.

Čís. 16518.

Vlastnickou žalobou (§ 366 obč. zák.) lze žalovati pronajimatele (propachtovatele) věci.

K stávkám ve smyslu § 418 obč. zák. nepatří ty, které nemají trvale zůstatí na pozemku (§ 435 obč. zák.), zejména ty, jež vystavěl nájemce (pachtýř) na dobu, dokud bude trvati nájemní (pachtovní) poměr.

Kdo byl obeslán k stavební komisi jako souseď pozemku, který se měl zastavěti, a dal souhlas k zamýšlené stavbě, máje mylně za to, že jde o cizí pozemek, ač šlo ve skutečnosti o jeho vlastní pozemek, nepozbývá námitek, k nimž jest oprávněn jako vlastník pozemku.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1937, Rv I 444/36.)

Žalobci Václav a Terezie S. jsou knihovními vlastníky domu č. p. 38, vystavěného na stavební parcele č. kat. 24, zapsané ve vložce č. 38